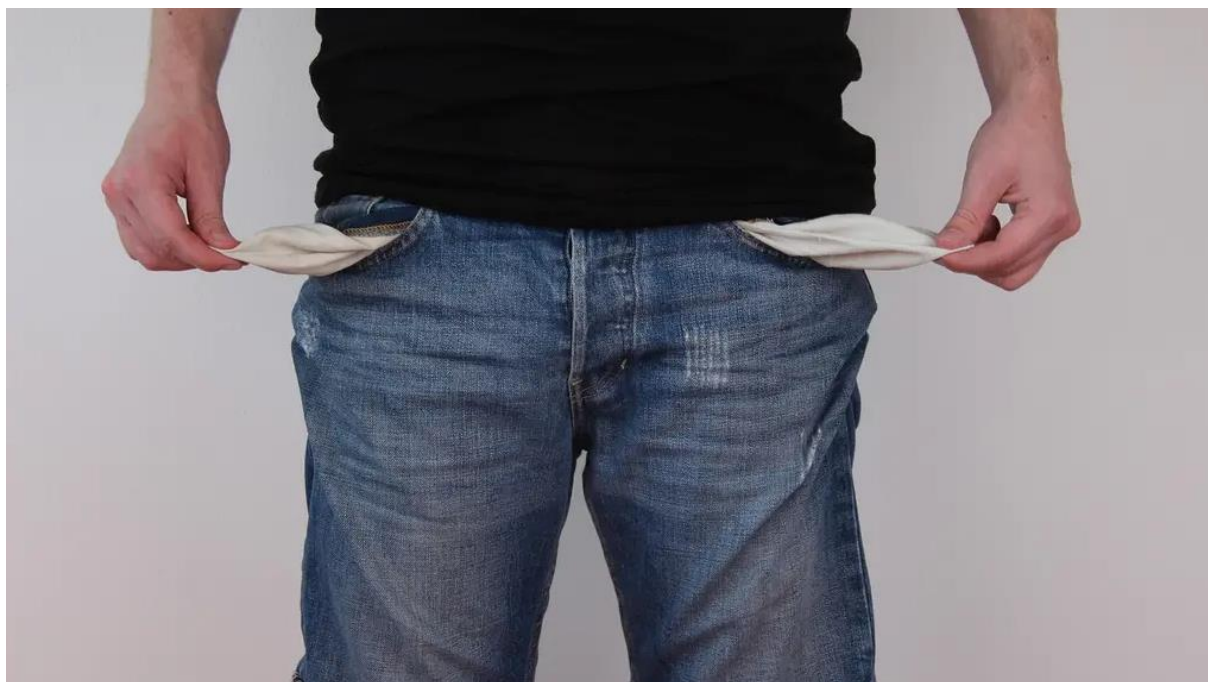

Nejnovější ekonomické analýzy z ČR a Německa demaskují nereálnost plánů energetické transformace

Zadlužené státy EU jako ČR i Německo dotují na dluh nerealistické plány zelené transformace energetiky. (Pixabay)

[Milan Smutný](#) 5. 12. 2025

Komentář

V týž den 26. listopadu Svaz průmyslu a dopravy ČR a nezávisle na něm Německá průmyslová a obchodní komora publikovaly analýzy, které označily náklady na zelenou transformaci energetiky v souladu s dekarbonizačními cíli EU za finančně nepřijatelné.

Česká zelená deziluze v chápání Svazu průmyslu a dopravy ČR

Česká analýza, kterou pro Svaz průmyslu a dopravy ČR (SPD ČR) vypracovala energetická konzultační firma EGU, je [v plném znění na webu svazu](#). Ve stručnosti ze závěrů analýzy, která sice pracuje s několika scénáři, ovšem platí právě ten opírající se o nedávno schválenou unijní normu, že do roku 2040 musí země EU snížit emise CO₂ o 90 % proti roku 1990. To pro Českou republiku znamená investovat 3,8 bilionu Kč, tedy více než 250 miliard korun ročně, což více než šestkrát přesahuje aktuální výnosy ze systému emisních povolenek ETS1 (cca 40 miliard Kč ročně). Několikanásobné zvýšení investic oproti současnosti je ale mimo finanční i technologické možnosti tuzemského průmyslu. Vážně tak hrozí ztráta jeho konkurenceschopnosti, především pak zánik energeticky náročných firem, jejich produkce se přesune jinam včetně mimo území EU.

Dekarbonizace průmyslu je v podstatě závislá na rozvoji OZE a síťové infrastruktury, jež vyžadují dohromady 3,3 bil. Kč. Ačkoliv celou sumu investičních nákladů neponese průmysl přímo, část nepřímých nákladů se na něj přenesou v podobě provozních nákladů, např. zvýšením regulovaných cen energií. Samotná elektrifikace průmyslu navyšuje spotřebu elektřiny o přibližně 60 % oproti současnému stavu. Téměř 38 TWh nové bezemisní elektřiny si vyžádá výstavbu přibližně 30 GW nových FVE, 16 GW VTE a rozsáhlou skladovací kapacitu (80 GWh bateriových úložišť) v časovém horizontu 15 let. Těchto zdrojů má Česká republika ve srovnání s těmito kapacitami jednotky procent. Tento požadavek je přitom větší, než má ambiciózní plán 8krát většího Německa (350 GW ve FVE a VTE do roku 2035), který ovšem narazil na obrovskou kanibalizaci zdrojů, neefektivitu a pokračující neschopnost těchto přerušovaných zdrojů bezpečně zásobovat energetiku průmyslového státu.

Německá průmyslová a obchodní komora potvrdila neufinancovatelnost energetické transformace

Na zakázku DITH poradenská [společnost Frontier Economics vypočítala ve své analýze](#), kolik bude pokračování současné dekarbonizační politiky pouze v oblasti transformace německé energetiky skutečně stát. Výsledky nejsou jen střízlivé – jsou alarmující. Jen pro energetický systém budou do roku 2050 celkové náklady činit mezi 4,8 a 5,4 biliony eur (pro představu: jeden bilion eur je 10 let výdajů státního rozpočtu ČR na příští rok). Pro srovnání: celkový hrubý domácí produkt Německa v roce 2024 činil přibližně 4,1 bilionu eur, tedy za jediný rok. Energetická transformace má tehdy pohltnout více než 1,5násobek toho, co celá německá ekonomika vyprodukuje za dvanáct měsíců.

Zazvonil zvonec a pohádkám o levné zelené elektřině je konec

Ze závěrů německé studie pro DITH jasně vyplývá, že skončily báchorky o tom, že obnovitelné zdroje energie jsou nyní nejlevnější formou výroby elektřiny. Protože se účelově nebo z hlouposti a neinformovanosti však zapomnělo zmínit, že čisté náklady na výrobu třeba 1 kWh kilowatthodiny (výpočet dle omezeného systému LCOE) větrné energie mohou být nízké – ale energetický systém se neskládá pouze z větrných turbín a solárních panelů. Potřebuje silné přenosové a distribuční sítě s náročným řízením, drahá úložiště energie, draze dotované záložní elektrárny pro temné bezvětří, vodíkovou infrastrukturu, tedy zahrnutí všech systémových nákladů (Levelized Full System Costs of Electricity, LFSCOEC). Současně musí dojít ke komplexní transformaci všech sektorů konečné spotřeby s heslem flexibility, za nímž se ovšem skrývá tlak na spotřebu elektřiny prioritně v době, kdy svítí slunce a fouká vítr. To ovšem v řadě kontinuálních oblastí a energeticky náročné výroby (ocelářství, sklářství, produkce potravin atd.) není možné.

Studie jasně ukazuje, že v příštích deseti letech bude třeba v Německu investovat jen do energetického systému (další náročné dekarbonizační oblasti ekonomiky, jako jsou například zateplení budov či doprava, nejsou v těchto nákladech zahrnuty) mezi 2,1 a 2,3 biliony eur. A to je jen začátek. V následujících patnácti letech do roku 2050 přibude dalších 2,7 až 3,2 bilionu eur. Roční investiční potřeby vzrostou na 113 až 316 miliard eur v roce 2035 – což odpovídá 15 až 41 procentům všech soukromých hrubých investic v Německu. Téměř polovina všech podnikatelských investic v Německu by v příštích letech musela směřovat pouze do energetické transformace. Peníze, které pak nebudou k dispozici pro výzkum, vývoj, výrobní zařízení nebo otevření nových trhů. Kapitál, který bude národnímu hospodářství chybět jinde. To je chiméra.

Studie pro DITH nevyčísľuje jen náklady, ale také to, že ukazuje, jak je velká část těchto nákladů uměle zvyšována neefektivními politickými předpisy a ideologicky motivovanými technologickými příkazy a zákazy. Například do konce roku 2023 v Německu připadaly 2/3 instalované kapacity

FVE na střešní systémy – a to i přesto, že jejich specifické investiční náklady činily v Německu přibližně 1 525 eur za kilowattpeak (asi 37 000 Kč), zatímco volně stojící větší systémy si vystačí s přibližně 845 eury za kWp. Zelená ideologie soustředila podporu na menší decentralizované systémy. Výsledek se dostavil v Německu (a podobně i v Česku): vyšší náklady, obrovské zatížení sítě s nutností jejího faktického zdvojnásobení a nižší účinnost a kvůli kompenzacím ztrát výrobcům při kanibalizaci výroby elektřiny z OZE a drahé modernizaci sítě ceny elektřiny naopak stoupají a německý stát je na dluh kompenzuje.

Další příklad dle studie: Němci se křečovitě upínají na zelený vodík. Zatímco levnější alternativy, jako je modrý vodík (ze zemního plynu s odlučováním CO₂), jsou do značné míry vyloučeny. Za většinou docela nepříznivých geografických podmínek pro efektivitu OZE se má zelený vodík vyrábět jen z nich, což jen pro sezónní úložiště vodíku vyžaduje 45 TWh „zelené“ elektřiny, aniž bychom nyní hodnotili problém nestability zdrojů pro výrobu vodíku. Tato elektřina by však chyběla jinde. Náklady jsou astronomické a dekarbonizační výhody oproti modrému vodíku: marginální, pokud vůbec nějaké.

Studie pro DITH jasně pojmenovává problém: technologicky specifické cíle rozvoje, velkorysé dotace pro politicky žádoucí a ideologicky prosazované technologie a rozsáhlé vyloučení alternativních možností vedou k neefektivnímu mixu výroby. Německý stát si zahrál na inženýra a je stále zřejmé, že obrovsky selhal.

Plán B pro Německo už nepočítá s jádrem

Autoři studie pro DIHT se nespokojili jen s výpočtem nákladů současné formy transformace německé energetiky, ale současně navrhli „Plán B“ jako lepší řešení a zásadně odlišný přístup. Sází správně na technologickou neutralitu, tržní konkurenci a mezinárodní spolupráci namísto detailního řízení ze strany státu. Jádrem koncepce je komplexní systém cap-and-trade, který pokrývá všechny emise skleníkových plynů ve všech odvětvích. Stanoví se pevný rozpočet CO₂, ale certifikáty lze flexibilně využívat v časovém rámci do dosažení klimatické neutrality. Rozhodující je, že cíle snižování emisí jsou pravidelně přizpůsobovány vývoji mezinárodní srovnávací skupiny (například G20). Německo tak může snížit emise, aniž by strukturálními samostatnými kroky zničilo Německo jako průmyslovou lokalitu. Což se právě děje.

Tak by se hlavně mohly prosadit nákladově efektivní řešení. Žádné další cesty k rozvoji specifických technologií, žádné zakázky alternativních nízkouhlíkových možností, žádné ideologicky motivované dotace. Trh rozhoduje, které technologie se použijí – a to na základě nákladové efektivity a skutečného dopadu na klima, nikoli na základě politických preferencí. Modelové výpočty studie ukazují, že pouze díky efektivnějšímu přeorientování energetické transformace by do roku 2050 mohly být celkové systémové náklady sníženy až o bilion eur, což odpovídá snížení o 11 až 17 procent – při identických emisích skleníkových plynů v Německu.

A nyní největší slabina „Plánu B“ pro DITH. Vůbec už v Německu neuvažuje o obnovení nejefektivnější a emisně nejčistší výroby, a to z jaderné energie, která by náklady energetické transformace efektivně snížila. To bylo v zadání autorům zřejmě označeno za tabu. „Plán B“ tak nakonec zůstává uvězněn v ideologických klapkách, i když je odvážnější a kritičtější než většina studií o energetické transformaci – ale neodvažuje se udělat skutečně radikální krok a využít všech možností. Skutečná technologická neutralita a otevřenost zůstává jen požadavkem na papíře.

Je načase změnit kurz energetické transformace Německa i Česka

Před čtvrtstoletím nastoupená německá cesta energetické transformace pod názvem Energiewende byla a stále je založena na předpokladu, který je stále historicky spojen s představou Němců, že jsou „vůdčím“ národem. Tedy že i na této energetické cestě je budou ostatní země následovat. List Handelsblatt před několika lety napsal, že politicky plánovaný průkopnický úspěch Energiewende měl jednou provždy odsunout do historie vinu Německa za rozpoutání druhé světové války a za genocidu řady národů. Ovšem ostatní země zatím stále jasněji vidí, že tato ideologicky pojímaná politika ničí německou průmyslovou základnu, likviduje prosperitu a zatěžuje obyvatelstvo stále vyššími cenami energie. Energiewende se může stát naopak další nepěkným zářezem do historické viny arogance a pocitu nadřazenosti Němců nad jinými národy.

Studie pro DITH současně jasně demonstruje, že Energiewende je nejen nepříjemně nákladná, ale v globálním světě, jehož většina rozvojového světa v zájmu růstu životní úrovně reálně dekarbonizační politiku ignoruje, stěží udržitelná. Pokud nedojde k zásadní změně energetické transformace Německa, zatížení jeho ekonomiky bude dále narůstat, mezinárodní konkurenceschopnost klesat a s ní bude ohrožen samotný základ energetické transformace. S poklesem životní úrovně a s problémy spojenými s imigrací standardní politické strany v Německu ztrácejí stále více voličů ve prospěch antisystémových a protestních stran. To je ostatně i obraz české politické scény.

Česká republika zatím kopíruje transformační kroky v energetice Německa (tedy naštěstí s výjimkou podpory jaderné energetiky) a navazuje na ně v podivném fázovém posunu i v okamžiku, když už i v Německu narážejí na realitu a jsou vážně zpochybněny. Nepochybně v tom má dlouhé prsty česká domácí zelená lobby sdružená v Klimaticko-průmyslovém komplexu. Ukazuje se to detailně ve studii SEEPIA, zmanipulované zelenou lobby, na níž je dosud mylně postavena energetická koncepce ČR.

Studie pro Svaz průmyslu a dopravy ČR stejně jako pro Německou průmyslovou obchodní komoru by měla novou vládu a Parlament České republiky upozornit, že v zájmu energetické bezpečnosti, stability a cenové dostupnosti energie jako zásadního předpokladu růstu prosperity ekonomiky a celé společnosti je nejvyšší čas zásadně přehodnotit a změnit dosavadní energetickou transformaci naší republiky. K obdobným změnám dovede realita i další členské země EU a nakonec i vedení Evropské komise a Evropský parlament. I když i pro tyto instituce platí české přísloví „Starého psa novým kouskům nenaučíš“ nebo dle jiných priorit také „Kapři si sami rybník nevypustí“.

Zdroje:

<https://www.spcr.cz/analyza-snizit-emise-o-90-cesky-prumysl-nezvladne-bez-konce-nekterych-odvetvi>

<https://www.frontier-economics.com/media/u1vbsfop/frontier-dihk-energiewende-plan-b-03092025-stc-update-stc.pdf>